

چهارشنبه 9 اردیبهشت 4 جمادی الاول 29 آوریل

درگذشت «ابوجعفر قیروانی» معروف به ابن جزار مورخ و طبیب در سال 395 هجری قمری

«ابوجعفر قیروانی» معروف به ابن جزار مورخ و طبیب حاذق مغربی در سال 395 هجری قمری درگذشت. او از اهالی قیروان بود و از پدرش علم طبیب را آموخت، و سپس نزد اسحاق بن سلیمان اسرانیلی به تکمیل دانش خود همت ورزید. از آثار ابن جزار و نویسندگان و دانشمندان بغداد بر می‌آید که او علاوه بر پزشکی، در تاریخ، جغرافیا، حکمت و فلسفه نیز دانشی در خود توجه داشته است. کتب الاعتماد؛ زاد المسافر در طب؛ و التعریف بصحیح التاریخ از جمله آثار این طبیب و مورخ برجسته می‌باشند.

تولد «ابن اثیر جزری» ادیب و مورخ در سال 555 هجری قمری

«ابن اثیر جزری» ادیب و مورخ ممتاز قرن در سال 555 هجری قمری جزیره ابن عمر متولد شد. سرآغاز دانش اندوزی او آموختن قرآن مجید بود و پس از آن به فقه و حدیث پرداخت. او در موصل، شام و بغداد نزد علمایی چون خطیب طوسی شاگردی کرد و از منحصرشان بهره‌ها برد. ابن خلکان مورخ برجسته پس از دیدار ابن اثیر در سال 626 هجری درباره وی چنین گفته است: ابن اثیر حافظ حدیث بود و تواریخ را از برداشت و انساب عرب را نیک می‌دانست. آثاری که از وی بجای مانده بطور عمده درباره تاریخ است و مهمترین آنها الکامل فی التاریخ نام دارد. ابن اثیر در این اثر وقایع تاریخی تا سال 310 هجری را بر شته تحریر درآورده است. این کتاب اخبار مفصلی درباره سامانیان تا زمان مرگ ابوعلی چغانی را دربر دارد. اهمیت اساسی الکامل بویژه در مورد رویدادهایی است که این اثر به گونه‌ای گسترده و جامع از آنها یاد کرده است، و از آن جهت که در زمان استیلای مغولان می‌زیسته کتابش از منابع مهم تاریخ مغول محسوب می‌شود.

درگذشت «محمی الدین رومی» تاریخ نگار مصری در سال 879 هجری قمری

«محمی الدین رومی» تاریخ نگار مصری در سال 879 هجری قمری درگذشت. او تاریخ نگاری را رشته‌ای آموزشی می‌دانست که به پژوهش بخش های زمانی، رویدادهای رایج در آن بخش‌ها و مقتضیات مربوط به آنها می‌پردازد. محمی الدین رومی در شیوه تاریخ نگاری خود به اهداف تاریخ نگاری، خاستگاه تاریخ و خصایص و درجه روایی تاریخی توجهی خاص داشت. «المختصر فی التاریخ» از جمله آثار اوست.

درگذشت نظام الملک فخر الدین ملقب به آصف جاه از امیران دربار اورنگ زیب در سال 1161 هجری قمری

نظام الملک فخر الدین ملقب به آصف جاه از امیران دربار اورنگ زیب و ادیب و شاعر پارسی گوی هلند در سال 1161 هجری قمری درگذشت. او در زمان اورنگ زیب و دیگر حاکمان دکن مقامهای مختلفی همچون وزارت داشت و حتی در عقد معاهده کرنال با نادر شاه افشار نقشی اساسی برعهده‌اش بود. اما مهمترین فعالیت او در زمینه فرهنگ و ادب هند است زیرا در زمان او حیدر آباد مرکز عمده فرهنگ و تمدن اسلامی در شبه قاره هند شد. او او ادیان، شاعران و عالمان را ارج بسیار می‌نهاد و خود نیز شاعری توانا و چیره دست بود. آصف جاه بویژه در غزلسرایي استاد بود اما قصیده و رباعی نیز در دیوان اشعار او مشاهده می‌شود. در اشعار آصف جاه توجه خاص به مضامین اخلاقی، تشیع و دوستی و ارادات به خاندان رسول اکرم (ص) آشکارا مشهود است.

درگذشت سید عبدالرزاق الجلو عالم و مبارز مسلمان عراقی در سال 1337 هجری قمری

سید عبدالرزاق الجلو عالم و مبارز مسلمان عراقی در سال 1337 هجری قمری بدرود حیات گفت. وی مردی باتقوا و صالح، در مسائل فقهی با مهارتی کامل بشمار می‌رفت. او بعد از وفات استادش آیت الله مامقانی، مرجع تقلید اهالی جنوب عراق گشت و در جهاد علیه اشغالگران انگلیسی شرکت فعال نمود. ایشان علاوه بر تدریس و مبارزه علیه ظالمان ضد اسلام تألیفات متعددهم دارد که از آن میان می‌توان جابج الاحکام فی الفقه را نام برد.

آزادی نخستین گروه از اسیران عراقی در سال 1362 هجری شمسی

دولت جمهوری اسلامی ایران نخستین گروه از اسیران عراقی را 19 اردیبهشت ماه سال 1362 هجری شمسی آزاد و به کشورشان منتقل کرد. دولت جمهوری اسلامی ایران پس از توافق دو طرف درگیر جنگ به این کار اقدام کرد اما رژیم صدام برخلاف موافقتش اسیران ایرانی را آزاد نکرد و ایران يك جانبه اسیران عراقی را آزاد ساخت.

درگذشت دکتر غلامحسین صدیقی استاد محقق و جامعه شناس در سال 1370 هجری شمسی

دکتر غلامحسین صدیقی استاد محقق و جامعه شناس صاحب نظر در سال 1370 هجری شمسی در 87 سالگی درگذشت. دکتر صدیقی در رشته های فلسفه و جامعه شناسی از فرانسه دکترا گرفت و بعد از بازگشت به ایران در دانشگاه تهران به تدریس پرداخت. دکتر صدیقی از اعضای کمیسیون ملی یونسکو بود. همچنین در تأسیس انجمن آثار ملی و مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی نقش بسزایی داشت. از تألیفات مهم دکتر صدیقی «جنبشهای دینی ایرانی در قرون دوم و سوم هجری و تصحیح رساله های ابن سینا» را می‌توان نام برد.

روز ملی شورا

نهم اردیبهشت؛ پنجمین سالروز تشکیل شوراهای اسلامی کشور با عنوان روز ملی شوراها را گرامی می‌داریم. اولین دوره برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا در هفتم اسفند سال 77 با حضور پرشور مردم در پای صندوقهای رای برگزار شد تا حقوق شهروندان از طریق تشکیل "پارلمان های محلی" محقق شود. به نظر کارشناسان امر قانون فعلی شوراها پاسخگوی نیاز شهرها، به خصوص کلان شهرهای کشور نیست و برای

ارایه خدمات بهتر به شهروندان باید این قانون حاضر اصلاح گردد.

... و شاورهم فی الامر فإذا عزمت فتوکل علی الله ... ؛

... ای پیامبر! در کارها با ایشان مشورت نما، ولیکن آنچه خود تصمیم گرفتی با توکل به خدا انجام ده ... آل عمران، آیه 159

در تقویم رسمی کشور ما (ایران) روز نهم اردیبهشت به عنوان روز شوراها یاد شده است. شورا یک اصل عقلی است که آموزه های دین اسلام در کتاب و سنت نیز بر آن صحنه گذاشته است. انقلاب اسلامی ایران نیز که بر مبنای آموزه های اسلامی در چارچوب هدف سلبی خود با استبداد و خودرایی فرمانروایان به مبارزه برخاست و تحقق مشارکت عمومی مردم در تعیین سرنوشتشان را به عنوان یک هدف ایجابی برگزید. اصل ارزشمند شورا را مورد توجه جدی قرار داد و قانون اساسی هنگامی که در بیان اصول کلی حاکم بر نظام جمهوری اسلامی در اصل ششم شیوه اداره امور کشور را بر آراء عمومی مبتنی کرد و روش آن را انتخابات قرارداد، به موازات اشاره به انتخاب رئیس جمهوری و نمایندگان مجلس شورای اسلامی، از انتخاب اعضای شوراهای اسلامی نیز به عنوان ابزاری برای تحقق حاکمیت مردم و تجلی اراده عمومی یاد کرده است.

به علاوه این قانون در اصل هفتم نیز شوراها را از ارکان تصمیم گیری و اداره امور کشور ذکر کرده است. طبیعی است وقتی قانون اساسی جمهوری اسلامی در اصول کلی خود شورا را به عنوان ابزار تجلی اراده مردم و نهاد سیاسی تصمیم گیرنده مورد پذیرش قرار داده در اصول بعدی بیشتر به آن توجه کند بر همین اساس فصل هفتم این قانون به شوراها اختصاص یافته است. در این فصل طی اصول یکصد تا یکصد و ششم وظایف، چگونگی انتخاب و سایر مسائل مربوط به شوراها مشخص شده است.

نهاد شورا با آن درجه از اهمیت عقلی و اسلامی و این میزان از تأکید قانون اساسی بر نقش و ضرورت آن در اداره امور جامعه به دلایل مختلف در 20 سال اول پس از پیروزی انقلاب چندان مورد توجه قرار نداشت به طوری که اولین انتخابات رسمی شوراها در چارچوب اجرای قانون اساسی روز هفتم اسفند 1377 یعنی 20 سال بعد از پیروزی انقلاب در چارچوب برنامه توسعه سیاسی و گسترش نهادهای مدنی و مشارکت عمومی برگزار شد و حدود 185 هزار نفر اعضای اصلی و علی البدل از سوی مردم برگزیده شدند و بالاخره در روز نهم اردیبهشت 1378 شوراهای شهر و روستا به طور رسمی دوره چهار ساله مسئولیت خویش را برای تحقق بخشی از حاکمیت مردم که عملی شدن آن در گرو فعالیت این نهاد است آغاز کردند. اکنون پس از گذشت حدود دو سال از آغاز به کار شوراها چند نکته بیش از پیش آشکار شده است. بدون تردید نوع برخورد جامعه ما با این مسائل بر تقویت یا تضعیف نهاد شورا و چشم انداز آینده این نهاد در اداره امور کشور بسیار تأثیرگذار است.

این مسائل عبارتند از:

اول - میانی و بسترهای قانونی و حقوقی:

قانون اساسی جمهوری اسلامی تبیین شیوه انتخاب اعضای شوراهای، چگونگی وظایف و اختیارات و نحوه نظارت آنها را به قانون عادی محول کرده است. مجلس شورای اسلامی از زمانی که برای اولین بار در آذر 1361 ماه قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور را در 53 ماده به تصویب رساند تا زمانی که در خرداد ماه 1375 قانون کنونی شوراهای را تصویب کرد، در دوره های مختلف قانون مزبور را در چندین مورد حک و اصلاح کرد اما اکنون که قانون شوراهای در مرحله عمل به آزمون گذاشته شده از جهات مختلف کاستی های آن آشکار شده است. تحقق همه آنچه مدنظر تدوین کنندگان قانون اساسی از نهاد شورا بود در چارچوب قانون فعلی امکان پذیر نیست، این قانون نیازمند اصلاح است. اکنون اگرچه دست اندرکاران امور شوراهای در وزارت کشور از تهیه و تنظیم لایحه اصلاح قانون شوراهای خبر می دهند اما با توجه به اینکه یک قانون خوب که زمینه عملی داشته باشد باید تأیید عقل جمعی جامعه را نیز به همراه داشته باشد، بر همین اساس پیشنهاد می شود وزارت کشور لایحه اصلاح قانون شوراهای را قبل از تصویب در نهادهای مربوطه منتشر کند تا در پرتو عقل جمعی جامعه و توسط کارشناسان حوزه های مختلف بیشتر صیقل خورد و از کاستی های احتمالی آن کاسته شود.

دوم - تحقق رفتار شورایی برای اعضای شوراهای:

شورا یک نهاد جمعی تصمیم گیری مبتنی بر شیوه دموکراسی است. در چنین چارچوبی جایی برای تک روی فردگرایانه باقی نمی ماند. بنابراین ضروری است آن دسته از افرادی که با نگرش غیر از این به عضویت شوراهای در آمده اند نگاه خویش را تغییر دهند. مردم نیز باید این نکته را مدنظر داشته باشند و در انتخابات آینده شوراهای افرادی که دارای منش شورایی هستند برای این نهادها انتخاب کنند.

سوم - ارتباط بین شوراهای و سایر سازمانهای اجرایی:

بدون تردید با تأسیس شوراهای قدرت بخشی از نهادهایی که در نبود شوراهای وظایف آنها را بر عهده داشته اند کاهش یافته است. این امر باعث نوعی چالش حفظ قدرت بین این سازمانها از یک سو و شوراهای برای کسب قدرت واقعی از سوی دیگر شده است.

این چالش عملی با نوعی نگرش حداقل گرایانه و حداکثر گرایانه به قدرت شوراهای همراه گشته است. از یک سو برخی سازمان های اجرایی کمترین وظایف و اختیار را برای شوراهای قائل هستند و در سوی دیگر برخی اعضای شوراهای چنان اختیارات حداکثری را برای خویش متصور می شوند که در پرتو آن جایی برای وظایف و اختیارات سایر نهادهای قانونی کشور باقی نمی ماند. حل این مشکلات ضمن آن که با اصلاح قانون شوراهای ارتباط دقیق دارد به اصلاح ذهنیت های مطلق گرای برخی دست اندرکاران نهادهای اجرایی و نیز اعضای شوراهای نیازمند است.

چهارم - فراهم نمودن بسترهای فرهنگی و اجتماعی فعالیت شوراهای:

اگر بهترین قوانین برای فعالیت شوراهای به تصویب برسد و اگر بهترین افراد دارای منش شورایی به عضویت این نهادها درآیند و اگر ارتباط شوراهای با سایر نهادها در بهترین سطح ممکن برقرار گردد، اما مردم به عنوان کسانی که اعضای شوراهای به عنوان نمایندگان آنها قصد تحقق اراده و حاکمیت آنها را دارند در این مسیر جدی گرفته نشوند، بدون تردید شوراهای در نیل به اهداف خود ناتوان خواهند بود.

همراهی و همگامی مردم با شوراهای نیز نیازمند فراهم بودن بسترهای مناسب فرهنگی و اجتماعی است و فراهم نمودن این بسترها نیز بیش از هر چیز بر عهده خود شوراهاست.

پیروزی مردم ویتنام بر متجاوزان آمریکایی

آمریکا تجاوزات بسیار کثیفی را در ویتنام انجام داد، برای مقابله با تجاوزات آمریکا در ویتنام نهضتهای بزرگی به وجود آمد و سر انجام در 10 مه 1668 مذاکرات مقدماتی آتش بس بین نمایندگان جمهوری دموکراتیک ویتنام و نمایندگان ایالات متحده آمریکا در پاریس آغاز و در پس اجلاسهای مکرر آتش بس برقرار شد، آمریکا متعهد شد که از ویتنام خارج شود. سرانجام در سال 1973 مفتضحانه نیروهای خود از ویتنام خارج کرد، راین شکست مفتضحانه باعث شد تا در 30 آوریل 1975 دولت دست نشانده آمریکا و در پی آن شهر سایگون پایتخت ویتنام جنوبی سقوط کند.

سلطنت پترکبیر در سن 10 سالگی در روسیه سال 1682 میلادی

پترکبیر در 10 سالگی در روسیه سال 1682 میلادی به سلطنت رسید و سوفی خواهرش در مقام نایب السلطنه اداره امور را بدست گرفت. سوفی چندی بعد پتر را از قصر کرملین اخراج و او را به قریه ای نزدیک مسکو تبعید کرد. اما پترکبیر سرانجام با سپاهی برخوردارش سوفی شورید و پیروز شد. پتر بعد از دستیابی به قدرت اقدامات اصلاحی بسیار انجام داد و در امور فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی روسیه تحولات عظیمی پدید آورد.

تصرف بندر ونیز توسط نیروهای متفق در سال 1945 میلادی

بندریا و تاریخی ونیز در جنگ جهانی دوم در سال 1945 میلادی به تصرف نیروهای متفق درآمد. و نیز در ساحل شمال شرقی ایتالیا واقع است و در آخرین ماههای جنگ جهانی دوم مقاومت خود را در برابر قوای متفق از دست داد. این بندر دین خود از ممالک مستقل ایتالیا بشمار می رفت و با نظام مستقل جمهوری اداره می شد. گفتنی است که ونیز پس از تصرف بدست قوای متفق بدستور ژنرال الکساندر فرمانده عالی متفقین در ایتالیا از غارت و خرابی نجات یافت و همه آثار تاریخی و هنری آن همچون فلورانس محفوظ ماند.